

ADI:..... SOYADI:..... SINIFI: .....NO:	ESKİŞEHİR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ 2024-2025 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI SOSYAL BİLGİLER DERSİ 7. SINIFLAR 2. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI ÖRNEK SORULARI	ALDIĞI PUAN CEVAP ANAHTARI
---	---	--

Sınav süresi **40** dakikadır. Soruların puan değeri yanlarında yazmaktadır.

SB.7.4.1. Bilginin korunması, yaygınlaştırılması ve aktarılmasında değişim ve sürekliliği inceler.

1. Sümerlerin yazıyı, Fenikelilerin alfabeyi icat etmesi; bilginin korunması, yaygınlaştırılması ve aktarılmasına hangi yönde katkıda bulunmuştur? (30 puan)

Yazının icadının katkıları: (15 puan)

Yazının bulunmasından sonra tarihte ilk kez bilgiler kaydedildi, korundu ve sonraki kuşaklara aktarıldı.

Alfabenin icadının katkıları: (15 puan)

Okuma ve yazma kolaylaştı. Dilin resim ya da semboller yerine harflerle ifade edilmeye başlanmasıyla soyut sözcükler daha kolay ifade edilmeye başlandı.

SB.7.4.2. Türk-İslam medeniyetinde yetişen bilginlerin bilimsel gelişme sürecine katkılarını tartışır.

2. Piri Reis'in eseri "Kitab-ı Bahriye"de (Denizcilik Kitabı) yaklaşık 290 harita bulunmaktadır. Kitapta yön bulma, pusula, okyanuslar, sömürgecilik faaliyetleri hakkında bilgilere; Akdeniz ve Adalar (Ege) Denizi'ndeki, Anadolu'nun ve deniz kıyılarının ayrıntılı haritalarına yer verilmiştir. Ayrıca Piri Reis, "Kitab-ı Bahriye" de kendi hayatıyla ilgili bilgiler de vermiştir.

Buna göre, Kitab-ı Bahriye hangi alanlarda bilgiler içermektedir? (15 puan)

Coğrafya (5 puan) ekonomi, (5 puan), otobiyografi (5 puan)

SB.7.4.3. XV-XX. yüzyıllar arasında Avrupa'da yaşanan gelişmelerin günümüz bilimsel birikiminin oluşmasına etkisini analiz eder.

3. Copernicus'in (Kopernik) Güneş merkezli evren modeline göre Güneş merkezdeydi ve diğer gezegenlerle yıldızlar, Güneş'in etrafında dolanıyordu. Kilise, Dünya merkezli evren modeline aykırı düşünceleri cezalandırdığı için Copernicus'in kitabı ancak o hayatını kaybettikten sonra yayımlanabildi ve kendisinden sonraki astronomların çalışmalarına destek sağladı.

Buna göre, Copernicus'in modelinin kabulü, hangi düşünceye darbe vurarak bilimsel gelişmelere önayak olmuştur? (25 puan)

Bu modelin kabulü, Orta Çağ'ın skolastik düşüncesine bir darbe vurarak bilimsel gelişmelere ön ayak olmuştur.

4. Üretimde ve yönetimde toprağın önemi ile ilgili olarak aşağıdaki soruları yanıtlayınız. (30 puan)

a) Türk-İslam devletlerinde toprağın mülkiyeti kime aitti? (10 puan)

Türk-İslam devletlerinde toprağın mülkiyeti, özel mülkiyet ve vakıf arazileri dışında devlete aitti.

Yanıtında özel mülkiyet ve vakıf arazilerini belirtmeyen öğrenciler de tam puan alacaktır.

b) Tarımsal üretim yapılan arazilerin Selçuklu Devleti'ndeki durumu nasıldı? Bu arazilere Osmanlı devleti'nde verilen ad nedir, yazınız. (10 puan)

Selçuklularda tarımsal üretim yapılan araziler ikta (dirlik) denilen bölümlere ayrılmıştı. (5 puan). Bu sistem, Osmanlı Devleti'nde timar adını almıştır. (5 puan)

c) Selçuklularda ve Osmanlı Devleti'nde tarımsal üretim yapılan bu arazilerin özelliklerinden ikisini yazınız. (10 puan)

İkta, komutan konumundaki askerlere ve üst düzey yöneticilere verildi.

Bu kişiler iktanın karşılığında o yerin güvenliğini sağlama, savaş zamanı orduya asker gönderme gibi hizmetleri yerine getirirdi.

İkta sahibi tarımsal üretimden vergi alır, tarımsal üretimin devamlılığını sağlardı.

Bu yanıtlardan herhangi ikisini yazan öğrenciler 10 puan alacaktır. Her yanıt 5 puandır.

